

ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ
ΕΙΣ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟΝ ΤΗΣ ΠΑΛΙΑΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ
ΕΠΙ Τῆ ΒΑΣΕΙ ΑΡΧΑΙΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΩΝ*

ΥΠΟ
ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ν. ΣΙΜΩΤΑ
Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου

Λαϊκὸς (Σύμμ.). (Ίεζ. 22,26).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἀρμόζει, ἀνήκει εἰς τὸν λαόν, ὁ ἰδιώτης, ὁ κοινός, ὁ εὐτελής, ὁ βέβηλος, ὁ μὴ ἅγιος, ὁ μὴ ἱερωμένος, ὁ κοσμικός. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lehol*, ἦτοι βεβήλου (ἀκαθάρτου). (Οἱ ἱερεῖς αὐτῆς ... δὲν διέκριναν μεταξὺ ἱεροῦ καὶ βεβήλου). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «βεβήλου». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*λαϊκοῦ*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡσάυτως δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 48,15. Α' Βασ. (Σαμ.) 21,5, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίῳ-νος ἐν τῷ αὐτῷ χωρίῳ καὶ ἐν Ίεζ. 48,15.

Λαϊκῶ (Ἀκύλ.). (Ίεζ. 7,22).

Καθιστῶ τι λαϊκόν, κοινόν, ἐκχυδαῖζω, βεβηλῶ, μαίνω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *wehillelu*, ἦτοι καὶ θὰ βεβηλώσουν. (Καὶ θὰ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ αὐτοὺς, καὶ θὰ βεβηλώσουν τὸ ἱερόν μου). Οἱ Ο' ἔχουν «*καὶ μιανοῦσιν*», ἦτοι καὶ θὰ μολύνουν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*καὶ λαϊκώσουσιν*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Δευτ. 20,6 (δίς). 28,30, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος καὶ τοῦ Συμμάχου ἐν Δευτ. 20,6 (δίς).

Λαιλαπίζω (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 54,11).

Ἀφαρπάζω μὲ θύελλαν, τρικυμίαν, λαίλαπα, ἀποσπῶ βιαίως, προσβάλλω ἰσχυρῶς. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *so'ara*, ἦτοι τεταραγμένη (ἐκ θλίψεως). (ᾠ τεθλιμμένη, τεταραγμένη, μὴ παρηγορουμένη). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀκατάστατος*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*λαιλαπισμένη*»,

* Συνέχεια ἐκ τῆς σελ. 243 τοῦ προηγουμένου τεύχους.

ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 49 (50),3. 57 (58),10.

Λαιλαπώδης (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 54 [55],9).

Θυελλώδης, τρικυμιώδης, τεταραγμένος ἀπὸ λαίλαπα, ἀπὸ καταγίδα. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει so'a, ἥτοι κλύδων. (Θὰ ἔσπευδον νὰ διαφύγω ἀπὸ τὸν κλύδωνα καὶ ἀπὸ τὴν θύελλαν). Οἱ Ο' ἔχουν «ὀλιγοψυχίας», ἥτοι ψυχικῆς καταπτώσεως. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λαιλαπώδους», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ κατὰ βάσιν καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος.

Λάμια (Σύμμ.). (Ἦσ. 34,14).

Μυθικὸν τέρας ὑπὸ μορφήν γυναικός. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει lilith, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται πρὸς δήλωσιν νυκτερινοῦ τινος δαίμονος τῆς ἐρήμου. (Ἐκεῖ θὰ ἀναπαύεται ὁ δαίμων Λιλίθ καὶ θὰ εὐρίσκη ἀνάπαυσιν δι' αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν «ὄνοκένταυροι», ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐννοοῦνται δαίμονες τῶν ἀγρίων τόπων. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «λάμια»⁵⁰, προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Λαμπηδὼν (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 58,11).

Λάμπις, λαμπρότης, ἀκτινοβολία. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει betsahsahoth, ἥτοι ἐν καιρῷ ξηρασίας, ἀνομβρίας. (Καὶ ὁ Κύριος θὰ σὲ ὀδηγῇ πάντοτε καὶ θὰ σοῦ χορταίνη τὴν ψυχὴν ἐν καιρῷ ἀνομβρίας). Οἱ Ο' δὲν ἔχουν ἀποδώσει σαφῶς καὶ ἱκανοποιητικῶς τὸ οἰκεῖον κείμενον. Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα δὲ ἀπόδοσις τῆς ὡς ἄνω λέξεως διὰ τοῦ «ἐν λαμπηδόνι», τὸ ὁποῖον ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἡλίου λάμπουσαν, φλεγομένην καὶ συνεπῶς ξηρὰν καὶ γυμνὴν γῆν, προσεγγίζει ἐπιτυχῶς τὴν ἐννοίαν τοῦ κειμένου. Οὕτως ἡ μετάφρασις τοῦ Ἀκύλα συμβάλλει ἐνταῦθα εἰς τὴν διασάφησιν καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ κειμένου τῶν Ο', τὸ ὁποῖον εἶναι ἀκατανόητον εἰς τὸ χωρίον τοῦτο.

Λαμπρόνω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 118 [119],9).

Κάμνω κάτι νὰ ἀκτινοβολῇ, νὰ εἶναι λαμπρόν, κοσμῶ διὰ λαμπρῶν χρωμάτων, καλλωπίζω, ἀγλαίζω, γυαλίζω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει jezakke, ἥτοι δύναται νὰ καθαρῶσιν. (Διὰ ποίου τρόπου δύναται ὁ νέος ἄνθρωπος νὰ καθαρῶσιν τὴν ὁδὸν αὐτοῦ [τὸν βίον του];). Οἱ Ο'

50. Βλ. καὶ Π. Σιμωνά, Ἀμετάφραστοι ἐβραϊκὰ λέξεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰς ἀρχαίας μεταφράσεις Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου, σελ. 41 (ἐν λ. λιλιθ).

ἔχουν «κατορθώσει», ἦτοι δύναται νὰ ἐπιτύχη. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «λαμπρυνεῖ», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς μόνον τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Παρ. 20,9.

Λαιοκατάρατος (Σύμμ.). (Παρ. 11,26).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος εἶναι κατηραμένος ἀπὸ τὸν λαόν. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *jaqebuhu le'om*, ἦτοι κατηραμένος (ἀναθεματισμένος) ἀπὸ τὸν λαόν. (Αὐτὸς ὁ ὁποῖος κατακρατεῖ σίτον θὰ εἶναι κατηραμένος ἀπὸ τὸν λαόν). Οἱ Ο' δὲν εἶναι σαφεῖς ἐνταῦθα, ἔχοντες ἐν προκειμένῳ τὴν φράσιν «ὕπολείπιτο αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν», ἦτοι ἃς περιέληθαι εἰς τοὺς ξένους. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «λαοκατάρατος», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὅμως ἀπὸ τοὺς Ο'.

Λαρνάκιον (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 6,8).

Ὑποκοριστικὸν τοῦ **λάρναξ** (βλ. λ.).

Λάρναξ (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 6,8).

Κιβώτιον, θήκη πρὸς φύλαξιν πολυτίμων ἀντικειμένων ἢ ὀσπῶν κ.λπ., σαρκοφάγος, σορός. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *ba'argaz*, ἦτοι εἰς τὸ κιβώτιον, τὸν σάκκον, τὴν θήκην. (Καὶ νὰ θέσετε τὰ χρυσᾶ σκευή ... εἰς τὰ πλάγια αὐτῆς, ἐντὸς θήκης). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν θέματι», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν⁵¹. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἐν λάρνακι», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Σημειωτέον ὅτι ὁ Σύμμαχος ἔχει «ἐν τῷ λαρνακίῳ», ὑπὸ παρομοίαν, ἐπίσης, ἔννοιαν (βλ. καὶ **λαρνάκιον**).

Λαφυρῶ (Ἀκύλ.). (Ἡσ. 59,15).

Διαρπάζω λάφυρα, λεηλατῶ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *mištolel*, ἦτοι λεηλατεῖται, λαφυραγωγεῖται, θηρεύεται. (Ἡ ἀλήθεια ἔχει ἐκλείψει, καὶ ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὸ κακόν, λεηλατεῖται). Οἱ Ο' δὲν εἶναι σαφεῖς πῶς ἀποδίδουν τὴν λέξιν ἐνταῦθα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λαφυρούμενος», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, δὲν ἀκολουθεῖ δὲ τοὺς Ο'. Σημειωτέον ὅτι ἡ ἐπίμαχος λέξις ἀποδίδεται ὑπὸ μὲν τοῦ Θεοδοτίωνος διὰ τοῦ «σκυλεύεται», ὑπὸ δὲ τοῦ Συμμάχου διὰ τοῦ «πολιορκούμενος», ὑπὸ παρεμφερῆ σημασίαν.

51. Βλ. Π. Σιμωντά, *Αἱ ἀμετάφραστοι λέξεις ἐν τῷ κειμένῳ τῶν Ο'*, σελ. 48 (ἐν λ. βερσεχθάν).

Λ(ε)ίμμα (Θεοδοτ.). (Ήσ. 37,4).

Υπόλοιπον, κατάλοιπον, κατάλειμμα. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει hašš'erith, ἦτοι τῶν ὑπολειφθέντων. (Καὶ νὰ ὑψώσης δέησιν ὑπὲρ τῆς σωτηρίας τῶν ὑπολειφθέντων). Οἱ Ο' ἔχουν «τῶν καταλελειμμένων», ἦτοι τῶν ὑπολειφθέντων. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «τοῦ λ(ε)ίμματος», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Λειώγλωσσο (Θεοδοτ.). (Παρ. 6,24).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει λείαν γλώσσαν, λεπτὴν, ἥπιαν, γλυκειαν, κολακευτικὴν. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει mehelqath lašon, ἦτοι ἀπὸ κολακειαν γλώσσης. (Διὰ νὰ σὲ διαφυλάξουν ἀπὸ γυναῖκα κακὴν, ἀπὸ κολακειαν γλώσσης [ξένης] γυναικός). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἀπὸ διαβολῆς γλώσσης», ὑπὸ παραπλησίαν ἔννοιαν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ἀπὸ λειογλώσσου», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἑβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Λεῖψανον (Σύμμ.). (Ίεζ. 11,13).

Κατάλειμμα, κατάλοιπον, ὑπόλειμμα, ὑπόλοιπον, ὁ νεκρός. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει 'eth še'erith, ἦτοι τὸ ὑπόλοιπον. (Ἄλλοιμονον, Κύριε Θεέ, θὰ καταστρέψης τελειῶς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ Ἰσραήλ;). Οἱ Ο' ἔχουν «τοὺς καταλοίπους», ἦτοι τοὺς ἐναπομείναντας. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὸ λεῖψανον», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Κριτ. 5,13. Ψαλμ. 16 (17),14. 75 (76),11.

Λειῶ (Ἀκύλ.). (Παρ. 28,23).

Κάμνω τι λείων, ὀμαλόν, λεπτόν, κολακεύω. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει mimmahaliq (lašon), ἦτοι ἀπὸ τὸν κολακεύοντα (μὲ τὴν γλώσσαν). (Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐλέγχει ἄνθρωπον, θὰ εὖρη κατόπιν περισσοτέραν χάριν ἀπὸ ἐκεῖνον, ὁ ὁποῖος κολακεύει μὲ τὴν γλώσσαν). Οἱ Ο' ἔχουν «τοῦ γλωσσοχαριτοῦντος», ἦτοι ἀπὸ τὸν ὀμιλοῦντα πρὸς ἀρέσκειαν ἄλλου (ἀπὸ τὸν κολακεύοντα). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «παρὰ λειοῦντα (γλώσσαν)», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμβαδίζει δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Λεκτίς (Σύμμ.). (Ήσ. 66,20).

Κλίνη, ἀνάκλιτρον, στρωμνὴ. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει ubatstsabbim, ἦτοι καὶ μὲ φορεῖα. (Καὶ θὰ μεταφέρουν ὅλους τοὺς ἀδελφούς σας ἀπὸ ὅλα τὰ ἔθνη, ὡς προσφορὰν εἰς τὸν Κύριον, μὲ ἵππους καὶ

ἀμάξας καὶ μὲ φορεῖα). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν λαμπήναις», ἤτοι μὲ ἀμάξας ἀρχόντων. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἐν λεκτίσι», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὅμως ἀπὸ τοῦς Ο'.

Λεπιδωτός (Θεοδοτ.). (*Α' Βασ. [Σαμ.] 17,5*).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος καλύπτεται ἀπὸ λέπια, εἶδος πολυτίμου λίθου. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει qasqassim, ἤτοι λεπιδωτός. (Καὶ εἶχεν ἐνδυθῆ λεπιδωτὸν θώρακα). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀλυσιδωτόν», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «λεπιδωτόν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοῦς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Λεπτοκοπῶ (Ἀκύλ.). (*Ἦσ. 28,28*).

Κόπτω εἰς λεπτὰ τεμάχια, συντριβῶ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει judaq, ἤτοι θὰ φαγωθῆ (θὰ συντριβῆ). (Τὸ κύμινον θὰ φαγωθῆ μὲ τὸν ἄρτον). Οἱ Ο' ἔχουν «βρωθήσεται», ἤτοι θὰ φαγωθῆ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λεπτοκοπηθήσεται», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τῶν Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν 27,9 ὑπὸ τοῦ τελευταίου.

Λευιαθάν (Ἀκύλ.). (*Ἰεζ. 32,2*).

Θαλάσσιον τέρας, ἀναφερόμενον ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ, γιγαντιαῖον κατασκευάσμα. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει kattannim, ἤτοι ὡς μέγας θαλάσσιος δράκων, ὡς ὁ κροκόδειλος. (Καὶ ἐσὺ εἶσαι ὅπως ὁ κροκόδειλος εἰς τὰ ὕδατα). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς δράκων». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λευιαθάν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, δὲν ἀπομακρύνεται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦς Ο'.

Λευκόπους (Σύμμ.). (*Γέν. 30,35*).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει λευκοὺς πόδας. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει ha'aquddim, ἤτοι τοὺς παρδαλοὺς. (Καὶ διεχώρισε κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τοὺς τράγους τοὺς παρδαλοὺς καὶ τοὺς ποικιλοχρώμους). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ τοὺς ραντούς», ἤτοι καὶ τοὺς καταστίκτους, τοὺς παρδαλοὺς. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τοὺς λευκόποδας», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἑβραϊκόν, οὔτε τοῦς Ο'. Ἀμφότερα τὰ κείμενα ταῦτα εἶναι δυσχερέστατα εἰς τὸν οἰκεῖον στίχον.

Λεωπετριάνδε (Ἀκύλ.). (*Ψαλμ. 67 [68],7*).

Διὰ τῆς λέξεως «λεωπετρία», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «λεοπετρία», δηλοῦται ἡ ἄνυδρος, ἡ κατάξηρος γῆ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει tsehiha, ἤτοι εἰς τὴν κατάξηρον γῆν. (Αὐτοὶ δὲ οἱ ὁποῖοι ἀποστατοῦν, κατοικοῦν εἰς τὴν κατάξηρον γῆν). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν τάφοις»,

ὑπὸ τὴν αὐτὴν περίπου ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*λεωπετριάνδε*» (ἢ «*λεοπετριάνδε*»), ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Ληκύθιον (Ἀκύλ.). (Γ' [Α'] Βασ. 17,12).

Μικρὰ λήκυθος, μυροδοχεῖον, μικρὸν ἐλαιοδοχεῖον. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *batstsappahath*, ἥτοι εἰς τὸ ἐλαιοδοχεῖον (εἰς τὸ ἀγγεῖον). (Δὲν ἔχω παρὰ μόνον μίαν χούφταν ἀλεύρου εἰς τὸν πίθον καὶ ὀλίγον ἔλαιον εἰς τὸ ἐλαιοδοχεῖον). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐν τῷ κайάκη*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἐν ληκυθίῳ*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Ληπτὸς (Θεοδοτ.). (Ἰεζ. 17,5).

Αὐτὸς τὸν ὅποιον δύναται τις νὰ ἀποδεχθῆ, νὰ ἀντιληφθῆ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *qah*, ἥτοι ἔφερεν. (Καὶ ἔλαβεν ἀπὸ τὸν σπόρον τῆς γῆς καὶ ἐφύτευσεν αὐτὸν εἰς γόνιμον πεδιάδα, καὶ ἔφερεν αὐτὸν πλησίον πολλῶν ὑδάτων). Οἱ Ο' δὲν εἶναι σαφεῖς ἐνταῦθα. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «*ληπτόν*», προσεγγίζει ὀλίγον τὸ ἑβραϊκόν.

Ληστρίς (Σύμμ.). (Ψαλμ. 136 [137],8).

Αὐτὴ ἡ ὁποία λεηλατεῖ, ἐξολοθρεύει, ἐξοντώνει, ἐρημώνει, βιάζει, ἢ ληστρική. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *haššeduda*, ἥτοι ἡ ἐξολοθρεύουσα. (Θυγάτηρ τῆς Βαβυλώνος, ἐσὺ ἡ ὁποία ἐξολοθρεύεις [ἐσὺ ἡ ὀλεθρία]). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἡ ταλαίπωρος*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἡ ληστρίς*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, δὲν συμφωνεῖ ὅμως πρὸς τοὺς Ο'.

Λιθέα (Ἀκύλ.). (Ἰσμ. 5,11).

Αὐτὴ ἡ ὁποία ἔχει κατασκευασθῆ ἀπὸ λίθον, ἢ λιθίνην. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *raz*, ἥτοι καθαρὸν χρυσίον (πολύτιμος λίθος). (Ἡ κεφαλή αὐτοῦ εἶναι ἀπὸ καθαρὸν χρυσίον). Οἱ Ο' μεταγράφουν τὴν λέξιν διὰ τοῦ «*καὶ φάζ*»⁵². Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*λιθέα (τοῦ χρυσίου)*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν.

Λιθολογία (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 78 [79],1).

Σωρὸς λίθων. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *le'ijjim*, ἥτοι εἰς σωροὺς λίθων (εἰς ἐρείπια). (Μετέβαλον τὴν Ἱερουσαλήμ εἰς σωροὺς λίθων). Οἱ Ο' ἔχουν «*εἰς ὀπωροφυλάκιον*», ἥτοι εἰς (κατεστραμμένον) φυλάκιον τῶν ὀπωρικῶν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*εἰς λιθολογίαν*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

52. Διὰ περισσότερα βλ. ἐν Π. Σιματά, *μν. ἔργ.*, σελ. 86-87 (ἐξ λ. καιφάζ).

Λιθολογοῦμαι (Ἀκύλ.). (*Μιχ.* 3,12).

Κατεδαφίζομαι. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει 'ijjin tihje, ἥτοι θὰ γίνῃ σωροὶ λίθων. (Διὰ τοῦτο ἐξ αἰτίας σας ἡ Σιών θὰ ἀροτριωθῇ ὡς ἀγρός, καὶ ἡ Ἱερουσαλήμ θὰ γίνῃ σωροὶ λίθων). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς ὀπωροφυλάκιον ἔσται», ἥτοι θὰ ἐρημωθῇ (θὰ καταστραφῇ), ὅπως (κατὰ τὸν χειμῶνα) τὸ φυλάκιον τῶν ὀπωρικῶν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λιθολογηθήσεται», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Λιθόριον Ἐτέρα γραφὴ τοῦ **λιθολογία** (βλ. λ.).**Λικμητήριον** (Σύμμ.). (*Ἱερ.* 15,7).

Γεωργικὸν ἐργαλεῖον διὰ τὴν διάλυσιν καὶ λίκμησιν τῶν σιτηρῶν, τὸ πτύον («φτυάρι»). Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει bemizre, ἥτοι μὲ τὸ πτύον, μὲ τὸ λιχνιστήρι. (Καὶ θὰ τοὺς λιχνίσω μὲ τὸ λιχνιστήρι εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν διασπορᾷ», ἥτοι εἰς τὴν ἐξορίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν λικμητηρίῳ», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοσιῶνος ἐν Ἡσ. 30,24.

Λικμητής (Ἀκύλ.). (*Ἱερ.* 28 [51],2).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος διαλύει καὶ λιχνίζει τὰ σιτηρά, ὁ λικμητῆρ (καὶ μεταφορικῶς ὁ ἐξολοθρευτής). Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει zafim, ἥτοι λιχνιστὰς (ἐξολοθρευτὰς). (Καὶ θὰ ἀποστείλω εἰς τὴν Βαβυλῶνα λιχνιστάς, καὶ θὰ τὴν λιχνίσουν [θὰ τὴν ἐξολοθρεύσουν]). Οἱ Ο' ἔχουν «ὕβριστάς», ἥτοι αὐθάδεις καὶ βιαίους. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λικμητάς», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Λιλιθ Βλ. **λάμια**.**Λιπαρότης** (Σύμμ.). (*Ψαλμ.* 72 [73],7).

Ἡ ιδιότης τοῦ λιπαροῦ, ἡ παχύτης, τὸ πάχος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει meheleb, ἥτοι ἀπὸ τὸ πάχος. (Οἱ ὀφθαλμοὶ των ἐξέρονται ἀπὸ τὸ πάχος των). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς ἐκ στέατος», ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπὸ λιπαρότητος», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Λίπος (Σύμμ.). (*Ἡσ.* 66,11).

Πάχος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει mizziz, ἥτοι ἀπὸ τὸν πλοῦτον (ἀπὸ τὴν ἀφθονίαν). (Διὰ νὰ θηλάσετε ... καὶ νὰ τραφῆτε ἀπὸ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης της). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀπὸ εἰσόδου», ἥτοι ἀφ' ἧς

στιγμῆς ἔλθῃ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἀπὸ λίπους», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀφίσταται ὅμως τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἀριθμ. 11,8. Κριτ. 9,9. Ψαλμ. 72 [73],7.

Λιποψυχῶ (Σύμμ.). (Γέν. 45,26).

Ὀλιγοψυχῶ, δειλιῶ, ἀποθαρύνομαι, ἐξασθενῶ, λιποθυμῶ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει wajjaphag libbo, ἦτοι καὶ ἔχασε τὴν ψυχραϊμίαν του. (Καὶ ἔχασε τὴν ψυχραϊμίαν του, διότι ἀδυνατοῦσε νὰ πιστεύσῃ εἰς αὐτούς). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἐξέστη». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἐλιποψύχησε», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «καὶ ἐλιποθύμησε», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Λῖς (Θεοδοτ.). (Ὠσηὲ 5,14).

Λέων. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει khaššahal, ἦτοι ὡς λέων. (Διότι ἐγὼ θὰ εἶμαι ὡς λέων διὰ τὸν Ἐφραΐμ). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς πάνθηρ». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ὡς λῖς», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, διαφέρει ὅμως ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Ἰωβ 4,11.

Λιχᾶς (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 40,12).

Παλάμη, σπιθαμή, ρούπι. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει beša'olo, ἦτοι εἰς τὴν παλάμην του. (Ποῖος ἐμέτρησε τὰ ὕδατα εἰς τὴν παλάμην του;). Οἱ Ο' ἔχουν «τῇ χειρὶ». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λιχᾶδι αὐτοῦ», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Λογᾶς (Σύμμ.). (Ἰερ. 28 [51],27).

Ἐπίλεκτος, ἐκλεκτός. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει tiphsar, ἦτοι σατραπήν, στρατολόγον. (Τοποθετήσατε ἐναντίον αὐτῆς στρατολόγον). Οἱ Ο' ἔχουν «βελοστασίαις», ἦτοι καταπέλτας, βελοστασίας (θέσεις διὰ πολεμικὰς μηχανὰς ἐξαπολυούσας βέλη). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «λογάδας», ἀποδίδει παρεμφερῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὅμως ἀπὸ τοὺς Ο'.

Λογοποιῖα (Σύμμ.). (Ψαλμ. 101 [102],1).

Δέησις, παρακλήσις. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει siho, ἦτοι τὴν θλίψιν αὐτοῦ. (Προσευχὴ τοῦ θλιβομένου ἀνθρώπου, ὅταν οὗτος ἐξαντλήται ψυχικῶς καὶ ἐκφράξῃ ἐνώπιον τοῦ Κυρίου τὴν θλίψιν αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «τὴν δέησιν αὐτοῦ». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὴν λογοποιῖαν αὐτοῦ», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, περισσότερο δὲ ἀκόμη τοὺς Ο'.

Λοχαγός (Σύμμ.). (Β' Βασ. [Σαμ.] 4,2).

Διοικητῆς στρατιωτικοῦ τμήματος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει sare - gedudim, ἥτοι ἀρχηγοὶ στρατιωτικῶν τμημάτων. (Καὶ εἶχεν ὁ υἱὸς τοῦ Σαουλ δύο ἄνδρας, ἀρχηγούς στρατιωτικῶν τμημάτων). Οἱ Ο' ἔχουν «ἠγούμενοι συστρεμμάτων», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν, ἥτοι διοικηταὶ λόχων. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «λοχαγοί», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Λόχος (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 30,8).

Ἐνοπλιον στρατιωτικὸν τμήμα, στίφος ἐνεδρευόντων στρατιωτῶν, ἐνέδρα. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει haggdedud, ἥτοι τὴν ἐνέδραν, τὴν συμμορίαν. (Νὰ καταδιώξω τὴν συμμορίαν ταύτην;). Οἱ Ο' δὲν μεταφράζουσι τὴν λέξιν ταύτην, ἀλλὰ τὴν μεταγράφουσι διὰ τοῦ «γεδδούρ»⁵³. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τοῦ λόχου», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμβάλλει δὲ εἰς τὴν διασάφισιν καὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὑπὸ τῶν Ο' μὴ μεταφρασθείσης λέξεως. Ἡ λέξις «λόχος» χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Συμμάχου καὶ ἐν Γέν. 49,19. Α' Βασ. (Σαμ.) 30,15. Β' Βασ. (Σαμ.) 3,22. Ἰὼβ 19,12.

Λυγμός (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 25,31).

Ὀλολυγμός, θρήνος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει laphuqa, ἥτοι εἰς σκάνδαλον. (Καὶ αὐτὸ δὲν θὰ εἶναι σκάνδαλον εἰς σέ). Οἱ Ο' ἔχουν «βδελυγμός», ἥτοι βδελυγμία (ἀποστροφὴ, ἀηδία). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «λυγμός», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, φαίνεται ὅμως ὅτι ἔχει ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὸ «βδελυγμός» τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος.

Λύρα (Σύμμ.). (Ψαλμ. 146 [147],7).

Ἐγχορδον μουσικὸν ὄργανον. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει bekhinner, ἥτοι μὲ κιθάραν. (Ἦμνεῖτε τὸν Θεὸν μὲ κιθάραν). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ἐν κιθάρᾳ». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «διὰ λύρας», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Παρ. 25,1³. Ψαλμ. 80 (81),3. 136 (137),2. 150,3, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Ψαλμ. 150,3.

Λωφῶ (Σύμμ.). (Γέν. 8,1).

Λήγω, ἠσυχάζω, παύομαι. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει wajjasku, ἥτοι καὶ ἐσταμάτησαν (καὶ ἔπαυσαν). (Καὶ ἔστειλεν ὁ Θεὸς ἄνεμον εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐσταμάτησαν τὰ ὕδατα). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἐκόπασεν»,

53. Βλ. καὶ Π. Σιμωντᾶ, *μν. ἐργ.*, σελ. 55 (ἐν λ. γεδδούρ).

ἦτοι καὶ ἐγαλήνευσεν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἐλώφησαν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρεμφερῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'.

* * *

Μάθησις (Σύμμ.). (Παρ. 2,17).

Γνώσις, παιδεία, διδασκαλία, πείρα, ἐμπειρία. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'allurh, ἦτοι τὸν φίλον, τὸν σύντροφον, τὸν ἄνδρα. (Ἐγκατέλειψε τὸν ἄνδρα τῆς νεότητός της καὶ ἐλησιμόνησε τὴν διαθήκην τοῦ Θεοῦ αὐτῆς). Οἱ Ο' ἔχουν «διδασκαλία». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μάθησιν», φαίνεται ὅτι ἔχει ἐπηρεασθῆ ἀπὸ τὴν μετάφρασιν τῶν Ο', καὶ δὲν ἀκολουθεῖ τὸ ἐβραϊκόν, τὸ ὁποῖον ὀμιλεῖ περὶ συντρόφου (καίτοι τὸ ρῆμα 'alaph, ἐκ τοῦ ὁποῖου προέρχεται ἡ ἐπίμαχος λέξις, ἔχει σχέσιν πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ μανθάνειν καὶ τοῦ διδάσκειν).

Μακροχρονῶ (Σύμμ.). (Ἰωβ 12,12).

Διαρκῶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, γίνομαι μακροχρόνιος, μακρόβιος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει we'orekh jomim, ἦτοι καὶ εἰς τὴν μακροβιότητα (καὶ εἰς τοὺς μακροβίους). (Εἰς τοὺς γέροντας ὑπάρχει ἡ σοφία καὶ εἰς τοὺς μακροβίους ἡ σύνεσις). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν πολλῶ δὲ βίῳ». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ ἐν μακροχρονήσασι», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Μακροσμός (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 55 [56],1).

Ἀπομακρυσμός, ἀπομάκρυνσις. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει rehoqim, ἦτοι τῶν ἀπομεμακρυσμένων. (Διὰ τὴν ἄφωνον περιστερὰν τῶν ἀπομεμακρυσμένων). Οἱ Ο' ἔχουν «τοῦ (ἀπὸ τῶν ἀγίων) μεμακρυσμένου». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μακροσμών», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἐβραϊκόν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 119 (120),5.

Μαλαγματίζω (Σύμμ.). (Ἰσηε 6,1).

Ἐπιθέτω μαλάγματα, θεραπεύω διὰ μαλαγμάτων, ἀπαλύνω, καταπραύνω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει wejahbešenu, ἦτοι καὶ θὰ μᾶς ἐπιδέση. (Θὰ ἐπιδέση τὸ τραῦμα ἡμῶν). (Αὐτὸς διεσπάραξε καὶ θὰ μᾶς θεραπεύσει, ἐπλήρωσε καὶ θὰ μᾶς ἐπιδέση). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ μοτώσει ἡμᾶς», ἦτοι καὶ θὰ καλύψῃ τὸ τραῦμα διὰ μοτοῦ, ξαντοῦ ἢ γάζης. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ μαλαγματίσει ἡμᾶς», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Μαλάσσω (Σύμμ.). (Ἰεζ. 23,3).

Ψηλαφῶ, ψαύω διὰ τῶν χειρῶν, χειροτριβῶ. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *mo'akhu*, ἥτοι συνεθλίβησαν, ἐπιέσθησαν (ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ). (Ἐκεῖ συνεθλίβησαν τὰ στήθη των, ἐκεῖ ἀπώλεσαν τὴν παρθενίαν των). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἔπεσον*», ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἐμαλάχθησαν*», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἔβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Μάλη (Σύμμ.). (*Παρ.* 19,24).

Μασχάλη. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *batstsallahath*, ἥτοι εἰς τὸ κύπελλον. (Ὁ ὄκηρὸς βυθίζει τὴν χεῖρά του εἰς τὸ κύπελλον, καὶ οὔτε εἰς τὸ στόμα δὲν θέλει νὰ ἐπαναφέρῃ αὐτήν). Οἱ Ο' ἔχουν «*εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*εἰς τὴν μάλην αὐτοῦ*», προσεγγίζει ὀλίγον τὸ ἔβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 26,15, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα καὶ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χωρίῳ. Βλ. καὶ **μασχάλη**.

Μαλλὸς (Σύμμ.). (*Ἰεζ.* 8,3).

Βόστρυχος, μαλλίον, κόμη, τὰ μαλλιά. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *betsitsith*, ἥτοι διὰ τῶν τριχῶν, ἀπὸ τὰς τρίχας. (Καὶ ἄπλωσε ἓνα ὁμοίωμα χειρὸς καὶ μὲ συνέλαβεν ἀπὸ τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου). Οἱ Ο' (μεταφράζοντες ὁμοῦ καὶ τὴν λέξιν *ro'si* = τῆς κεφαλῆς μου) ἔχουν «*τῆς κορυφῆς μου*», ἥτοι ἀπὸ τὰ μαλλιά τῆς κεφαλῆς μου. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τοῦ μαλλοῦ*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἔβραϊκόν, ὡς περίπου καὶ τοὺς Ο'.

Μασχάλη (Ἀκύλ.). Βλ. **μάλη**.

Ματαιοπονῶ (Σύμμ.). (*Ψαλμ.* 61 [62],4).

Ἔργάζομαι, κοπιᾶζω ματαίως. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *tehothethu*, ἥτοι ἐπιβουλεύεσθε. (Ἔως πότε θὰ ἐπιβουλεύεσθε ἐναντίον ἐνὸς ἀνθρώπου;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐπιτίθεσθε*», ἐν παραπλησίᾳ ἐννοίᾳ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ματαιοπονήσετε*», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἔβραϊκόν, οὔτε ἐναρμονίζεται πρὸς τοὺς Ο'.

Μεγαλαύχημα (Σύμμ.). (*Ἰεζ.* 32,12).

Καύχημα, ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον *καυχᾶται* κάποιος. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *ge'op*, ἥτοι τὸ καύχημα (τὴν ὑπεροψίαν). (Καὶ θὰ συντρίψουν τὸ καύχημα τῆς Αἰγύπτου, καὶ θὰ καταστραφῇ ὄλος ὁ λαὸς τῆς). Οἱ Ο' ἔχουν «*τὴν ὕβριν*», ἥτοι τὴν ὑπερηφάνειαν, τὴν ἔπαρσιν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὸ μεγαλαύχημα*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἔβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μεγαλόθυμος (Θεοδοτ.). (Παρ. 19,19).

Μεγαλόκαρδος, μεγαλόψυχος, γενναιόψυχος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *geral - hema*, ἥτοι ὀργίλος. (Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος εἶναι ὀργίλος θὰ ὑποστῇ τιμωρίαν). Οἱ Ο' ἔχουν «*κακόφρων*», ἥτοι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει κακὸν φρόνημα, κακὰς διαθέσεις, ὁ ἄφρων, ὁ ἀπερίσκεπτος. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «*μεγαλόθυμος*», ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν, ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν πραγματικὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου καὶ δὴ τόσον τοῦ ἐβραϊκοῦ, ὅσον καὶ τῶν Ο'.

Μεγεθύνω (Ἀκύλ.). (Ἄριθμ. 6,5).

Αὐξάνω τὴν ἔκτασιν, τὸ μέγεθος, μεγαλώνω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *gaddel*, ἥτοι θὰ ἀφήσῃ νὰ μεγαλώσουν. (Θὰ εἶναι ἅγιος, θὰ ἀφήσῃ νὰ μεγαλώσουν αἱ τρίχες τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ). Οἱ Ο' ἔχουν «*τρέφων (κόμην)*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μεγεθύνων*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Μελαινομαι (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 30,30).

Γίνομαι ἢ εἶμαι μέλας, μαῦρος, μαυρίζω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *sahar*, ἥτοι ἔγινε μαῦρον. (Τὸ δέγμα μου ἔγινε μαῦρον ἐπάνω μου). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἐσκότῶται (μεγάλας)*», ἥτοι ἐμαύρισε (πολύ). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*ἐμελάνθη*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὕτω δὲ περιῖπου καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Μελανοδοχεῖον (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 9,11).

Μικρὸν δοχεῖον, τὸ ὁποῖον περιέχει μελάνην γραφῆς, καλαμάρι. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *haqseseth*, ἥτοι τὸ μελανοδοχεῖον. (Καὶ ἰδοῦ, ὁ ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος ἦτο ἐνδεδυμένος τὰ *linā* καὶ ἔφερε τὸ μελανοδοχεῖον εἰς τὸ πλευρόν του). Οἱ Ο' δὲν εἶναι σαφεῖς ἐνταῦθα, μεταφράζοντες «*τῇ ζώνῃ*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*καὶ μελανοδοχεῖον*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, δὲν συμβαδίζει ὁμως καὶ μὲ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν στίχῳ 2.

Μελικῆριον (Σύμμ.). (Ἐξ. 16,31).

Κηρήθρα, μελόπιττα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *ketsappihith bidbaš*, ἥτοι ὡς πλακοῦντος εἰς τὸ μέλι. (Καὶ αὐτὸ ἦτο ὡς σπόρος κοριάνδρου λευκόν, ἢ δὲ γεῦσίς του ἦτο ὡς πλακοῦντος εἰς τὸ μέλι). Οἱ Ο' ἔχουν «*ὡς ἐγκρις ἐν μέλιτι*», ἥτοι ὡς τηγανίτα μὲ μέλι. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ὡς μελικῆριον*», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «*ὡς μελικηρίου*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρομοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Μελοκοπία (Σύμμ.). (*Ναούμ* 3,1).

Ἀκρωτηριασμός, μελοκόπησις. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *pereq*, ἦτοι διαρπαγὴ, βία. (ᾠ πόλις αἱμάτων, ὅλη εἶναι ψευδής, πλήρης διαρπαγῆς). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀδικίας». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μελοκοπίας», προσεγγίζει πολὺ τὸ ἑβραϊκόν, ἐπ' ἐλάχιστον δὲ μόνον τοὺς Ο'.

Μελῶδημα (Ἀκύλ.). (*Ψαλμ.* 76 [77],1).

Ῥδῆ, ἄσμα, ψαλμωδία. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *mizmor*, ἦτοι ψαλμός, ῶδῆ, ἄσμα. (Ψαλμὸς τοῦ Ἀσάφ). Οἱ Ο' ἔχουν, ὡσαύτως, «ψαλμός». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μελῶδημα», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 4,1. 6,1. 8,1. 9,1. 11 (12),1. 18 (19),1. 19 (20),1. 21 (22),1. 22 (23),1. 23 (24),1. 28 (29),1. 29 (30),1. 38 (39),1. 40 (41),1. 45 (46),1. 46 (47),1. 48(49),1. 61(62),1, πάντοτε εἰς τὰς ἐπιγραφὰς τῶν ὡς ἄνω ψαλμῶν.

Μεταβούλευμα (Σύμμ.). (*Ἰὼβ* 21,2).

Μεταβεβλημένη ἀπόφασις, γνώμη. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *tanhumothekhem*, ἦτοι ἡ παρηγορία σας. (Ἀκούσατε μὲ προσοχὴν τὴν ὀμιλίαν μου, καὶ αὐτὸ ὅς εἶναι ἡ πρὸς ἐμὲ παρηγορία σας). Οἱ Ο' ἔχουν «παρ' ὑμῶν (αὐτῆ) ἢ παράκλησις», ἦτοι, ὡσαύτως, ἡ παρηγορία σας. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μεταβούλευμα ὑμῶν», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἑβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'.

Μεταίχιμον (Σύμμ.). (*Κριτ.* 5,16).

Μεταξύ, τὸ σημεῖον διαχωρισμοῦ, τὸ διάστημα μεταξὺ δύο ἐχθρικών στρατευμάτων. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *hammispethajim*, τὸ ὁποῖον εἶναι δυσνόητον καὶ σημαίνει, πιθανῶς, μάνδρα, ἴσως δὲ καὶ περὶφραγμα. (Διατὶ ἐκάθησες μεταξὺ τῶν μανδρῶν, διὰ νὰ ἀκούης τοὺς συριγμοὺς τῶν ποιμνίων;). Οἱ Ο' ἔχουν, κατὰ τὸν κώδικα Β, «διγομίας», ἦτοι διπλοῦ γόμου (φορτίου), διπλῆς συμφορᾶς, ἐνῶ εἰς τὸν κώδικα Α' παραμένει ἀμετάφραστος ἡ λέξις καὶ μεταγράφεται διὰ τοῦ «μοσφαιθάμ»⁵⁴. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τῶν μεταιχιμίων», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο'.

Μετακλίνω (Σύμμ.). (*Ψαλμ.* 43 [44],19).

Κλίνω πρὸς τὸ ἄλλο μέρος, μεταστρέφομαι, μεταβάλλομαι. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *wattet*, ἦτοι οὔτε ἐξέκλιναν. (Δὲν ἐστράφη εἰς τὰ

54. Σχετικῶς πρὸς ταῦτα βλ. Π. Σιμωτά, *μν. ἔργ.*, σελ. 112 (ἐν λ. μοσφαιθάμ).

όπισω ή καρδία μας, οὔτε ἐξέκλιναν ἀπὸ τὴν ὁδὸν σου τὰ βήματα ἡμῶν). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «καὶ ἐξέκλινας». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «οὐδὲ μετεκλίθη», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, παρεμφερῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Α' Βασ. (Σαμ.) 8,3.

Μετακλῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 74 [75],11).

Συγκλῶ, συγκάμπτω, συντριβῶ, λυγίζω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'agad-dea', ἧτοι θὰ συντριψῶ. (Καὶ θὰ συντριψῶ ὅλα τὰ κέρατα τῶν ἀσεβῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «συγκλάσω», ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μετακλάσω», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἐναρμονίζεται δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Μεταμανθάνω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 39,35 [40,5]).

Ἀπομανθάνω, ἀποβάλλω παλαιὰν συνήθειαν καὶ μανθάνω κἀτι νέον. Τὸ ἐβραϊκόν εἶναι λίαν δυσχερὲς ἐνταῦθα καὶ δὲν ἐπιτρέπει νὰ διακριβῶσωμεν πόθεν προήλθε τὸ ὡς ἄνω ρῆμα εἰς τὸ κείμενον, τὸ ὁποῖον ἔχει ὡς ἐξῆς περίπτου: «Ὁμίλησα μίαν φορὰν καὶ δὲν θὰ ἀπαντήσω». Ἐξ ἴσου δυσχερὲς εἶναι καὶ τὸ κείμενον τῶν Ο', τοῦ ὁποῖου δὲν ἀνευρίσκονται τὰ ἴχνη. Ἀλλὰ καὶ τὸ «μεταμανθάνω» τοῦ Συμμάχου δὲν αἴρει τὴν δυσχέρειαν.

Μεταμέλω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 109 [110],4).

Ἐκδηλώνω μετάνοιαν, μεταμέλειαν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει welo' jip-nahem, ἧτοι καὶ δὲν θὰ μεταμεληθῆ. (Ὁρκίσθη ὁ Κύριος καὶ δὲν θὰ μεταμεληθῆ). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ οὐ μεταμεληθήσεται». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ οὐ μεταμέλει», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Μεταμορφῶ (Σύμμ.). (Ψαλμ. 33 [34],1).

Μεταμορφώνω, ἀλλοιώνω, μεταβάλλω τὴν μορφήν τινος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει bešapnotho, ἧτοι ὅταν μετέβαλεν. (Ὅταν μετέβαλε τὴν διαγωγὴν του ἐνώπιον τοῦ Ἀβιμέλεχ, καὶ αὐτὸς τὸν ἀπέπεμψε καὶ ἀπῆλθεν). Οἱ Ο' ἔχουν «ὅποτε ἠλλοίωσεν», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὅποτε μετεμόρφωσεν», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μετανάστατος (Θεοδοτ.). (Ἡσ. 58,7).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἔχει ταλαιπωρηθῆ ἀπὸ μετανάστευσιν, ἀπὸ ἔξω-σιν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει megudim, ἧτοι μετανάσται, ἄστεγοι (κατατρεγμένοι). (Δὲν εἶναι [νηστεία] νὰ μοιράξης εἰς τὸν πεινῶντα τὸν ἄρτον σου, καὶ τοὺς πτωχοὺς ἀστέγους νὰ εἰσάγης εἰς τὴν οἰκίαν

σου;). Οἱ Ο' ἔχουν «ἀστέγους». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «μεταναστάτους», ὑπὸ τὰς σαφεῖς σημασίας τῆς λέξεως, ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, παρεμφερῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Μετανάστης (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 30 [49],5).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος μετοικεῖ εἰς ἄλλην χώραν, μέτοικος, φυγάς. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *lannoded*, ἦτοι τοὺς φυγάδας (τοὺς πλανωμένους). (Καὶ θὰ διασκορπισθῆτε ἕκαστος ἐξ ὑμῶν, καὶ δὲν θὰ ὑπάρχη κάποιος, διὰ νὰ περισυλλέξῃ τοὺς φυγάδας). Οἱ Ο' ἔχουν κενὸν ἐνταῦθα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μετανάστην», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος.

Μεταναστρέφω (Σύμμ.). (Σοφ. 3,9).

Μεταστρέφω, μεταβάλλω. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *ki - 'az 'ehrokh*, ἦτοι διότι θὰ μεταβάλω. (Διότι θὰ μεταβάλω τὰ χεῖλη τῶν λαῶν εἰς χεῖλη καθαρὰ). Οἱ Ο' ἔχουν «ὅτι τότε μεταστρέψω», ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω σημασίαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τότε μεταναστρέψω», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μέταροις (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 2,3).

Ἄρσις, ἀνύψωσις, ἄρσις καὶ μετάθεσις εἰς ἄλλον τόπον. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *'athaq*, ἦτοι καύχησις (αὐθάδεια, ὑψηλοφροσύνη). (Ἄς μὴ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ στόματός σας λόγος καυχῆσεως). Οἱ Ο' ἔχουν «μεγαλορορημοσύνη», ἦτοι καύχησις. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μέταροις», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ὡς περίπου καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 30 (31),19. Ἦσ. 23,18.

Μεταφορὰ (Θεοδοτ.). (ᾠσηὲ 8,13).

Μετακόμισις, μετατόπισις. Τὸ κείμενον εἶναι δυσχερέστατον ἐνταῦθα. Πιθανῶς τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *habhabaj*, ἦτοι ἐπιθυμοῦν (ἀγαποῦν) νὰ προσφέρουν. (Θυσίας ἐπιθυμοῦν νὰ προσφέρουν, κρέας τρώγουν, ἀλλ' ὁ Κύριος δὲν δέχεται αὐτά). Οἱ Ο' ἔχουν «τὰ ἠγαπημένα». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «μεταφορῶν», δὲν ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, οὔτε συμφωνεῖ πρὸς τοὺς Ο'.

Μεταφυτεύω (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 1,3).

Φυτεύω φυτὸν εἰς νέον τόπον. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *šathul*, ἦτοι φυτευμένον. (Καὶ θὰ εἶναι ὡς δένδρον φυτευμένον εἰς τὰ ρεῦματα τῶν ὑδάτων). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «τὸ πεφυτευμένον». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μεταπεφυτευμένον», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἑβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 91

(92),14, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος καὶ τοῦ Συμμαχου ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χωρίῳ.

Μεταχρώννυμι (Σύμμ.). (Λευιτ. 13,13).

Μεταβάλλω τὸ χρώμα κάποιου ἀντικειμένου. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *harhakh*, ἥτοι μετεβλήθη. (Καὶ ὅλον τοῦτο μετεβλήθη εἰς λευκόν). Οἱ Ο' ἔχουν «μετέβαλεν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μετεχρώσθη», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ πολὺ καὶ τοὺς Ο'.

Μετεωρότης (Θεοδοτ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 16,7).

Τὸ ὕψος. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *we'el - geboah*, ἥτοι καὶ εἰς τὸ ὕψος. (Μὴ βλέπης εἰς τὴν ὄψιν του καὶ εἰς τὸ ὕψος τοῦ ἀναστήματος του). Οἱ Ο' ἔχουν «μηδὲ εἰς τὴν ἔξιν», ἥτοι οὔτε εἰς τὴν ἔξωτερικὴν του ἐμφάνισιν. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «μετεωρότητα», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ἀπομακρύνεται δὲ ἀπὸ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ, ὡς ἐπίσης καὶ ἐν Ἰωβ 11,8. 40,5(10). Ἰεζ. 1,18.

Μετεωρῶ (Σύμμ.). (Ἐκκλ. 10,9).

Ἀνυψῶνω, κρατῶ κατὰ ὑψηλά, μετέωρον. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *mas-sia'*, ἥτοι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐκβάλλει («βγάζει», «βγάνει»). (Αὐτὸς ὁ ὁποῖος ἐκβάλλει λίθους θὰ θλιβῆ ἔξ αἰτίας των). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐξαιρών», ἥτοι αὐτὸς ὁ ὁποῖος ὑψώνει. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μετεωρῶν», συμφωνεῖ περισσότερον πρὸς τοὺς Ο' καὶ ὀλιγώτερον πρὸς τὸ ἐβραϊκόν.

Μηλέα (Σύμμ.). (Ἰσμ. 8,5).

Τὸ γνωστὸν καρποφόρον δένδρον, ἡ «μηλιά». Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *tahath hattappuah*, ἥτοι ὑπὸ τὴν μηλέαν. (Σὲ ἐξύπνησα κάτω ἀπὸ τὴν μηλέαν). Οἱ Ο' ἔχουν «ὑπὸ μῆλον», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὑπὸ τὴν μηλέαν», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Μήνη (Σύμμ.). (Ψαλμ. 88 [89],38).

Σελήνη. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *kejareah*, ἥτοι ὡς ... ἡ σελήνη. (Ὡς θὰ στερεωθῆ ἡ σελήνη εἰς τὸν αἰῶνα). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «καὶ ὡς ἡ σελήνη». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὡς ἡ μήνη», ἀποδίδει λίαν ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μηχάνωμα (Σύμμ.). (Λευιτ. 8,7).

Μηχάνημα, πολεμικὴ μηχανή, στρατήγημα. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *be-hešeb*, ἥτοι μὲ τὴν κεντητὴν ζώνην. (Ἔθεσεν ἐπ' αὐτοῦ τὸ περιστήθιον, ἔζωσεν αὐτὸν μὲ τὴν κεντητὴν ζώνην τοῦ περιστήθιου καὶ

περιέσφιξεν αὐτὸν μετὰ αὐτήν). Ἐνταῦθα δὲν γίνεται λόγος περὶ μηχανώματος, ἀλλὰ περὶ τῆς ἱερατικῆς ἐνδύσεως τοῦ Ἀαρῶν. Οἱ Ο' ἔχουν «κατὰ τὴν ποιήσιν», φράσιν σχετιζομένην πρὸς τὴν ἀναφερομένην ἐνδυσιν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τῷ μηχανώματι», ἔχει ὑπ' ὄψει τοῦ τὸ περίπλοκον τοῦ περιστηθίου καὶ ὄχι κάποιαν πολεμικὴν μηχανὴν κ.λπ. Σημειωτέον, πάντως, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἑβραϊκὴ λέξις προέρχεται ἐκ ρήματος, τὸ ὁποῖον ἔχει σχέσιν, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ πρὸς τὸ μηχανεύεσθαι. Ἡ λέξις «μηχάνωμα», χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Ἐξ. 28,27-28. Λευιτ. 8,7.

Μισθαρνώ (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 2,36).

Εἶμαι μίσθαρνος, λαμβάνω μισθόν, πληρώνομαι διὰ νὰ πράξω κάτι. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει la'agorath, ἥτοι δι' ὀλίγα χρήματα. (Ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος θὰ ἐναπολειφθῆ εἰς τὸν οἶκόν σου θὰ ἔλθῃ νὰ προσπέσῃ εἰς αὐτόν, ζητῶν ἐργασίαν ἀντὶ ὀλίγων χρημάτων). Οἱ Ο' ἔχουν «ὄβολοῦ ἀργυρίου», ὑπὸ τὴν αὐτὴν περίπου ἔννοιαν καὶ δὴ ἀντὶ ἐνὸς ὀβολουῦ. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἵνα μισθαρνήσῃ», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Μισθοφορία (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 17,18).

Ἐμισθος ὑπηρεσία, μισθός, πληρωμὴ. Τὸ ἑβραϊκὸν κείμενον ἐνταῦθα δὲν ἔχει τοιαύτην λέξιν, τὴν ὁποίαν, πάντως, δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν ἐν τῇ φράσει tabi' lesar-ha'aleph, ἥτοι καὶ νὰ (τὰ) προσφέρῃς εἰς τὸν χιλιάρχον (ἐνν. ὡς δῶρον). Τὸ ἐπίσης δυσχερὲς κείμενον τῶν Ο' ἔχει ἐν προκειμένῳ «καὶ ... εἰσοίσεις τῷ χιλιάρχῳ», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ τὴν μισθοφορίαν αὐτῶν», προσεγγίζει ἀμφοτέρω τὰ κείμενα.

Μίσθωσις (Ἀκύλ.). (Γέν. 31,7).

Μισθός, ἀνταμοιβή. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει 'eth - maskurti, ἥτοι τὸν μισθόν μου. (Ὁ πατήρ σας ὅμως μετὰ ἐξηπάτησε καὶ ἥλλαξε τὸν μισθόν μου πολλάκις). Οἱ Ο' ἔχουν, ἐπίσης, «τὸν μισθόν μου». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τὴν μίσθωσίν μου», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μισοποιὸς (Σύμμ.). (Ψαλμ. 80 [81],16).

Ὁ δημιουργός, ὁ ἐργάτης τοῦ μίσους. Βλ. **μισοποιῶ**. Ὁ Σύμμαχος μεταφράζει «οἱ μισοποιό».

Μισοποιῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 80 [81],16).

Τρέφω μῖσος, μισῶ, φθονῶ. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει mesan'e, ἥτοι οἱ μισοῦντες. (Αὐτοὶ οἱ ὁποῖοι μισοῦν τὸν Κύριον θὰ ὑπετάσσοντο

εις αὐτόν). Οἱ Ο' ἔχουν «οἱ ἐχθροί». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «οἱ μισοποιοῦντες», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ ἐλαφρῶς καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 82 (83),3.

Μοναχὸς (Σύμμ.). (Γέν. 2,18).

Μόνος, μονήρης, μεμονωμένος, ἔρημος, μονάχος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει ledabbo, ἥτοι μόνος, μοναχός. (Δὲν εἶναι καλὸν νὰ ζῆ ὁ ἄνθρωπος μόνος). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «μόνον». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μοναχόν», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, συμφωνεῖ δὲ καὶ πρὸς τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 67 (68),7, ὡς ἐπίσης, ἐν τῷ τελευταίῳ τούτῳ χωρίῳ, καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος. Ὡσαύτως χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἐν Γέν. 22,2. Ψαλμ. 21 (22),21. 24 (25),16. 34 (35),17.

Μοναχῶ (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 85 [86],11).

Καθιστῶ κάποιον ἢ κάτι μόνον, ἀπλοῦν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει jahed, ἥτοι προσήλωσε. (Προσήλωσε τὴν καρδίαν μου, διὰ νὰ φοβῆται τὸ ὄνομά σου). Οἱ Ο' ἔχουν «εὐφρανθήτω», ἥτοι ἄς εὐφρανθῆ (ἄς χαρῆ). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μονάχασον», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'.

Μονότης (Σύμμ.). (Ψαλμ. 21 [22],21).

Μονάς, μόνη, μεμονωμένη. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει jehidathi, ἥτοι τὴν μοναδικήν μου. (Ἀπελευθέρωσε ἀπὸ τὸ ξίφος τὴν ψυχὴν μου, τὴν μοναδικήν μου, ἀπὸ τὴν δύναμιν τοῦ κυνός). Οἱ Ο' ἔχουν «τὴν μονογενῆ μου», ὑπὸ τὴν ἰδίαν ἔννοϊαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὴν μονότητά μου», προσεγγίζει ὀλίγον τὸ ἐβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ ἀκόμη τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 34 (35),17.

Μονοῦμαι (Ἀκύλ.). (Γέν. 49,6).

Ἀπομονοῦμαι, ἀποχωρίζομαι. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει 'al - tehad, ἥτοι νὰ μὴ παρευρεθῆ (νὰ μὴ ἐνωθῆ). (Νὰ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὸν κύκλον τῶν ἢ ψυχῆ μου, καὶ νὰ μὴ παρευρεθῆ εἰς τὴν συνέλευσιν αὐτῶν ἢ καρδία μου). Οἱ Ο' ἔχουν «μὴ ἐρείσαι», ἥτοι νὰ μὴ στηριχθῆ. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μὴ μονωθῆτω», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'.

Μόριον (Σύμμ.). (Ἰάβ 38,31).

Μέρος, μερίς, τεμάχιον, τεμαχίδιον. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει ma'adanpoth, ἥτοι τὰς ἀλύσεις. (Δύνασαι νὰ δέσῃς τὰς ἀλύσεις τῆς Πλειάδος [τῆς Πούλιας] ἢ νὰ λύσῃς τὰ δεσμὰ τοῦ Ὠρίωνος;). Οἱ Ο'

ἔχουν «δεσμόν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μόρια», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀφίσταται δὲ καὶ τῶν Ο'.

Μορφῶ (Ἀκύλ.). (Ἥσ. 44,13).

Δίδω μορφήν, σχῆμα εἰς κάτι, διαμορφώνω, σχηματίζω, σχεδιάζω. Τὸ κείμενον εἶναι ἀνώμαλον καὶ δυσχερέστατον ἐνταῦθα. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει, πιθανώτατα, *jetha'arehu*, ἥτοι ἐσχεδίασεν αὐτό. (Ὁ Ξυλουργὸς ἤπλωσε τὸ ξύλον ἐπὶ τοῦ μέτρου καὶ ἐσχεδίασεν αὐτὸ μὲ ἐιδικὴν γραφίδα). Οἱ Ο' δὲν ἔχουν τὴν λέξιν. Προστίθεται ὅμως αὐτόθι ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα ἢ φράσις «καὶ ἐμόρφωσεν αὐτὸ ἐν παραγραφίδι», ἥτοι καὶ τὸ ἐσχεδίασε μὲ ἐιδικὴν γραφίδα. Ἡ μετάφρασις αὕτη τοῦ Ἀκύλα δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἑβραϊκοῦ, συγχρόνως δὲ συμπληρῶνει καὶ τὸ ἔλλιπές κείμενον τῶν Ο'.

Μόρφωμα (Ἀκύλ.). (Γέν. 31,19).

Μορφή, εἰκὼν. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *hatteraphim*, τὸ ὁποῖον δηλοῖ εἰδῶλα, ἀγαλμάτια ἐφεστίου θεοῦ⁵⁵. (Ἡ Ραχὴλ ἔκλεψε τὰ εἰδῶλα τοῦ πατρὸς αὐτῆς). Οἱ Ο' ἔχουν «τὰ εἰδῶλα». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τὰ μορφώματα», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Κριτ. 17,5. Α' Βασ. (Σαμ.) 15,23. 19,13. Ὡσηὲ 3,4.

Μότῳσις (Ἀκύλ.). (Ἥσ. 1,6).

Ἡ τοποθέτησις μοτοῦ, ξαντοῦ, ἐπιδέσμου, ἐπὶ τῆς πληγῆς. Τὸ κείμενον εἶναι δυσνόητον καὶ γενικῶς λίαν δυσχερὲς ἐν τῷ χωρίῳ τούτῳ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει, πιθανώτατα, *welo' hubbašu*, ἥτοι καὶ δὲν ἐπεδέθησαν. (Δὲν ἐπιέστησαν [αἱ πληγαί], οὔτε ἐπεδέθησαν [δὲν ἐμοτώθησαν, δὲν ἐγένετο μότῳσις, τοποθέτησις μοτοῦ ἐπ' αὐτῶν], οὔτε ἀνεκουφίσθησαν δι' ἀλοιφῆς). Οἱ Ο' μεταφράζουν κατ' ἔννοιαν ἐνταῦθα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μότῳσιν» καὶ «ἐμοτώθησαν», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν.

Μοχθηροῦμαι (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 6,25).

Γίνομαι ἢ εἶμαι μοχθηρὸς, ἄθλιος, ἐν ἀθλία καταστάσει, κακοπαθῶ. Τὸ κείμενον ἐνταῦθα εἶναι δυσχερέστατον καὶ ἀσαφές, δεχόμενον ποικίλας ἑρμηνείας. Ὡς ἐκ τούτου δὲν καθίσταται εὐχερὴς καὶ ἡ διακρίβωσις τῆς προελεύσεως τοῦ ὡς ἄνω ρήματος. Πιθανῶς τοῦτο ἔχει ὡς ἀντίστοιχον ἑβραϊκόν τὸ *nimretsu*, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ ἔχη

55. Περισσότερα βλ. ἐν Π. Σιμωτά, *μν. ἔργ.*, σελ. 77-78 (ἐν λ. θεογραφίῳ).

σχέσιν πρὸς τὴν ὀρμητικότητα, τὴν σκληρότητα, τὴν κακοπάθειαν, τὸν ἐξερεθισμὸν ἀλλὰ καὶ πρὸς τὴν γλυκύτητα. Ὁ Ἀκύλας μεταφράζει ἐν προκειμένῳ «*τι ἐμοχθηρώθησαν*», ὑπὸ τὴν προαναφερθεῖσαν ἔννοιαν.

Μοχθῶ (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 7,13 [δίσ]).

Κοπιάζω, καταβάλλω πολλοὺς κόπους, κακοπαθῶ. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *hal'oth*, ἦτοι νὰ ἐνοχλήτε. (Μικρὸν πράγμα εἶναι διὰ σᾶς νὰ ἐνοχλήτε τοὺς ἀνθρώπους, νὰ ἐνοχλήτε ἀκόμη καὶ τὸν Θεὸν μου;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀγῶνα παρέχειν*», ἦτοι (ἐνταῦθα) ἐνοχλεῖν διὰ τῆς ἀπιστίας. Ὁ Ἀκύλας μεταφράζει οὕτως τὸ οἰκεῖον χωρίον, εἰς τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται καὶ δις μάλιστα τὸ ὡς ἄνω ρῆμα: «*Ὀλίγον ἀπὸ ὑμῶν μοχθοῦν ἄνδρας, ὅτι μοχθοῦτε (μοχθήτε) καὶ γε τὸν Θεὸν μου*»;». Ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς μεταφράσεως διαφαίνεται ἡ προσέγγις τῆς εἰς τὰ δύο κείμενα.

Μυζητήης (Σύμμ.). (Ψαλμ. 77 [78],46).

Γένος ἐντόμων, κάμπη. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *lehasil*, ἦτοι εἰς τὸν βροῦχον (εἶδος ἀκρίδος). (Καὶ παρέδωκε τοὺς καρποὺς αὐτῶν εἰς τὸν βροῦχον καὶ τοὺς κόπους αὐτῶν εἰς τὴν ἀκρίδα). Οἱ Ο' ἔχουν «*τῆ ἐρυσίβη*» (νόσος τῶν σιτηρῶν). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τῷ μυζητῆ*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μυζῶ (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 20,16).

Ἄπομυζῶ, ροφῶ, ἀναρροφῶ, θηλάζω. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *jinaq*, ἦτοι θὰ θηλάσῃ. (Θὰ θηλάσῃ τὸ δηλητηριον φοβερῶν ὄφρων, θὰ φονεύσῃ αὐτὸν ἢ γλώσσα τῆς ἐχίδνης). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «*θηλάσειεν*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μυζήσει*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος, ὡσαύτως δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Μυκῶμαι (Σύμμ.). (Ἰωβ 6,5).

Ἐκβάλλω φωνήν, μυκηθμόν, μουγκρίζω (ἐπὶ βοῶν). Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *'im jig'e*, ἦτοι φωνάζει, κραυγάζει, μουγκρίζει. (Μουγκρίζει ὁ βοῦς ὅταν εἶναι ἐπάνω ἀπὸ τὴν φάτνην του;). Οἱ Ο' ἔχουν «*ρηξεί φωνήν*», ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἡ (εἰ) μυκῆσεται*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μυρεψητήριον (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 41,23).

Ἄγγειον πρὸς παρασκευὴν μύρου. Τὸ ἐβραϊκὸν ἔχει *kammergaha*, ἦτοι ὡς δοχεῖον μύρου. (Κάμνει τὴν θάλασσαν ὡς μυροδοχεῖον). Οἱ Ο' ἔχουν «*ὡσπερ ἐξάλειπρον*», ἦτοι ὡς δοχεῖον

ἀρώματος (ἢ ἀρωματικῆς ἀλοιφῆς). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μυρωπητήριον*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μυρέψιον (Σύμμ.). (Ἱσ. 57,9).

Ἄρωμα, ἀρωματώδες ὑγρὸν, μῦρον. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *riqquhah-jikh*, ἦτοι τὰ ἀρώματά σου. (Μετέβης δὲ πρὸς τὸν βασιλέα μὲ ἔλαιον καὶ ἐπλήθυνες τὰ ἀρώματά σου). Οἱ Ο' ἔχουν μεταβάλει τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου καὶ ἔχουν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ αὐτὴν. Τοῦτο ὀφείλεται, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἰς τὸ ὅτι ἐξέλαβον τὴν ὡς ἄνω ἐβραϊκὴν λέξιν, κατόπιν ἀναγραμματισμοῦ τῆς, ὡς προερχομένην ἐκ τοῦ ρήματος *rahaq*, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπομακρύνεσθαι, καὶ μετέφρασαν αὐτὴν «*τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὰ μυρέψιά σου*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἐβραϊκόν.

Μυρίκη (Ἀκύλ.). (Ἱερ. 31 [48],6).

Εἶδος θαμνώδους φυτοῦ. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *ka'aroger*, ἦτοι ὡς ἀγρία μυρίκη. (Φεύγετε καὶ σφύζετε τὴν ζωὴν σας, καὶ γίνετε ὡς ἀγρία μυρίκη εἰς τὴν ἔρημον). Οἱ Ο' ἔχουν «*ὡσπερ ὄνος ἄγριος*», ἀναγνώσαντες, προφανῶς, *ke'arod*⁵⁶. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μυρίκη*», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «*ὄναγρος*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, διὰ τῆς ἄλλης δὲ γραφῆς του («*ὄναγρος*») συμφωνεῖ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Μυρσινεὸν (Ἀκύλ.). (Ζαχ. 1,8).

Τόπος κατάφυτος ἀπὸ μυρσίνας, μυρσινῶν, μυρτῶν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *hahadassim*, ἦτοι τῶν μυρσινῶν. (Εἶδον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἵππευεν εἰς κόκκινον ἵππον, εὐρισκόμενον μεταξὺ τῶν μυρσινῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «*τῶν ὀρέων*», ἀναγνώσαντες, προφανῶς, *heharim*⁵⁷. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τῶν μυρσινεῶνων*», ἀποδίδει ἐν προκειμένῳ πιστῶς τὸ ἐβραϊκόν καὶ ἀγνοεῖ τὴν μετάφρασιν τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Μυσάζω (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 25,26).

Μυσάπτομαι, βδελύττομαι, ἀποστρέφομαι, ἀηδιάζω. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *mibbo' bedamim*, ἦτοι νὰ χύσης αἷμα. (Ὁ Κύριος σὲ ἠμπόδισε νὰ χύσης αἷμα). Οἱ Ο' ἔχουν «*τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα*», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τοῦ μὴ μυσάζειν*», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

56. Βλ. *Biblia Hebraica*, ἐκδ. R. Kittel, ἐν τῷ χωρίῳ.

57. Βλ. καὶ Β. Βέλλα, *Ἀγγαῖος - Ζαχαρίας - Μαλαχίας*, σελ. 52.

ἀρώματος (ἢ ἀρωματικῆς ἀλοιφῆς). Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μυρωπητήριον*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μυρέψιον (Σύμμ.). (Ἦσ. 57,9).

Ἄρωμα, ἀρωματώδες ὑγρόν, μῦρον. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *riqquhah-jikh*, ἦτοι τὰ ἀρώματά σου. (Μετέβης δὲ πρὸς τὸν βασιλέα με ἔλαιον καὶ ἐπλήθυνες τὰ ἀρώματά σου). Οἱ Ο' ἔχουν μεταβάλει τὴν ἔννοιαν τοῦ κειμένου καὶ ἔχουν ἀπομακρυνθῆ ἀπὸ αὐτὴν. Τοῦτο ὀφείλεται, κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, εἰς τὸ ὅτι ἐξέλαβον τὴν ὡς ἄνω ἑβραϊκὴν λέξιν, κατόπιν ἀναγραμματισμοῦ τῆς, ὡς προερχομένην ἐκ τοῦ ρήματος *rahaq*, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀπομακρύνεσθαι, καὶ μετέφρασαν αὐτὴν «*τοὺς μακρὰν ἀπὸ σοῦ*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τὰ μυρέψιά σου*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν.

Μυρίκη (Ἀκύλ.). (Ἰερ. 31 [48],6).

Εἶδος θαμνώδους φυτοῦ. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *ka'arot*, ἦτοι ὡς ἀγρία μυρίκη. (Φεύγετε καὶ σῶζετε τὴν ζωὴν σας, καὶ γίνετε ὡς ἀγρία μυρίκη εἰς τὴν ἔρημον). Οἱ Ο' ἔχουν «*ὡσπερ ὄνος ἀγριος*», ἀναγνώσαντες, προφανῶς, *ka'arod*⁵⁶. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*μυρίκη*», καὶ κατ' ἄλλην γραφὴν «*ὄναγρος*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, διὰ τῆς ἄλλης δὲ γραφῆς του («*ὄναγρος*») συμφωνεῖ καὶ πρὸς τοὺς Ο'.

Μυρσινεὼν (Ἀκύλ.). (Ζαχ. 1,8).

Τόπος κατάφυτος ἀπὸ μυρσίνας, μυρσινῶν, μυρτῶν. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *hahadassim*, ἦτοι τῶν μυρσινῶν. (Εἶδον ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος ἵππευεν εἰς κόκκινον ἵππον, εὐρισκόμενον μεταξὺ τῶν μυρσινῶν). Οἱ Ο' ἔχουν «*τῶν ὀρέων*», ἀναγνώσαντες, προφανῶς, *heharim*⁵⁷. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τῶν μυρσινεῶνων*», ἀποδίδει ἐν προκειμένῳ πιστῶς τὸ ἑβραϊκόν καὶ ἀγνοεῖ τὴν μετάφρασιν τῶν Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὡς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου.

Μυσάζω (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 25,26).

Μυσάττομαι, βδελύττομαι, ἀποστρέφομαι, ἀηδιάζω. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *mibbo' bedamim*, ἦτοι νὰ χύσης αἷμα. (Ὁ Κύριος σὲ ἠμπόδισε νὰ χύσης αἷμα). Οἱ Ο' ἔχουν «*τοῦ μὴ ἐλθεῖν εἰς αἷμα*», ὑπὸ παρομοίαν ἔννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τοῦ μὴ μυσάζειν*», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

56. Βλ. Biblia Hebraica, ἐκδ. R. Kittel, ἐν τῷ χωρίῳ.

57. Βλ. καὶ Β. Βέλλα, Ἀγγαῖος - Ζαχαρίας - Μαλαχίας, σελ. 52.

Μυσαρία (Σύμμ.). (Ίεζ. 16,58).

Βδελυγμία, βδέλυγμα, άποστροφή, καταφρόνησις. Τὸ έβραϊκὸν ἔχει 'eth - zimmathekh, ἦτοι τὴν άσέλγειάν σου. (Τὴν άσέλγειάν σου καὶ τὰ βδελύγματά σου ἐσὺ έβάσταξες, λέγει ὁ Κύριος). Οἱ Ο' ἔχουν «τὰς άσεβείας σου». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «τὴν μυσαρίαν σου», άποδίδει καλῶς τὸ έβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 23,27·29.

Μυστικός (Σύμμ.). (Ίσ. 3,3).

Ἀπόρητος, άπόκρυφος, μυστηριώδης, κρυφός, έχέμυθος, κρυψίνους. Τὸ έβραϊκὸν ἔχει uebeon, ἦτοι καὶ έμπειρον. ([Ὁ Κύριος θὰ άφαιρέση] ... πεντηκόνταρχον ... καὶ έμπειρον άκροατήν). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ συνετόν». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «μυστική», δὲν άποδίδει έπακριβῶς τὸ έβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'.

Μυχθίζω (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 2,4).

Μυκτηρίζω, έμπαίζω, χλευάζω, περιγελῶ, περιπαίζω. Τὸ έβραϊκὸν ἔχει jil'ag - lamo, ἦτοι έμπαίζει αὐτούς. (Ὁ κατοικῶν εἰς τοὺς οὐρανοὺς γελᾷ καὶ ὁ Κύριος τοὺς έμπαίζει). Οἱ Ο' ἔχουν «έκμυκτηριεῖ αὐτούς», ὑπὸ τὴν αὐτὴν έννοιαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «μυχθίσει αὐτούς», άποδίδει έπιτυχῶς τὸ έβραϊκόν, ὡς έπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μυχθισμός (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 122 [123],4).

Μυκτηρισμός, σκῶμμα, έμπαιγμός. Τὸ έβραϊκὸν ἔχει halla'ag, ἦτοι τὴν καταφρόνησιν. (Ἡ ψυχὴ μας έχόρτασε πάρα πολὺ τὴν καταφρόνησιν τῶν άλαζόνων). Οἱ Ο' ἔχουν «τὸ δνειδος», ἦτοι τὴν καταισχύνην. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τοῦ μυχθισμού», άποδίδει ὀρθῶς τὸ έβραϊκόν, ὡς έπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ὡσηὲ 7,16.

Μύω (Σύμμ.). (Ίσ. 6,10).

Κλειώ, συγκλειώ, συστέλλω τὰ βλέφαρα, τοὺς ὀφθαλμούς, καμμύω, καταμύω. Τὸ έβραϊκὸν ἔχει haša', ἦτοι έκλεισαν. (Ἐπαχύνθη ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου καὶ έβαρύνθησαν τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ έκλεισαν τοὺς ὀφθαλμούς των, διὰ νὰ μὴ βλέπουν). Οἱ Ο' ἔχουν «έκάμμυσαν», ὑπὸ τὴν αὐτὴν έννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «έμμυσεν», άποδίδει ὀρθῶς τὸ έβραϊκόν, ὡς έπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Μωλωπίζω (Ἀκύλ.). (᾿Ασμ. 5,7).

Πλήττω, κτυπῶ προκαλῶν μώλωπας, πληγάς, τραυματίζω. Τὸ έβραϊκὸν ἔχει phetsa'uní, ἦτοι με έτραυματίσαν. (Μὲ εὔρον οἱ

φύλακες, οἱ περιπολοῦντες εἰς τὴν πόλιν, μὲ ἐκτύπησαν καὶ μὲ ἐτραυμάτισαν). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ἐτραυμάτισάν με». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἐμωλώπισάν με», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

* * *

Ναζηραῖος (Σύμμ.). (Ἄριθμ. 6,18).

Ὁ ἀποκεχωρισμένος ἀπὸ τὸν κόσμον, ὁ ἡγιασμένος καὶ ἀφιερωμένος εἰς τὸν Θεόν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει hannazir, ὑπὸ τὴν σημειωθεῖσαν ἔννοιαν. (Καὶ θὰ ξυριση ὁ Ναζηραῖος τὴν ἀφιερωμένην κεφαλὴν του εἰς τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου). Οἱ Ο' ἔχουν «ὁ ἠγμένος», ἦτοι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἔχει δώσει ὑπόσχεσιν ἀφιερώσεως εἰς τὸν Θεόν. Ὁ Σύμμαχος δὲν μεταφράζει τὴν λέξιν ταύτην ἐνταῦθα ἀλλὰ ἀλλαχοῦ⁵⁸, τὴν χρησιμοποιεῖ δὲ οὕτως καὶ ἐν στίχῳ 19.

Νακτὰ (Ἀκύλ.). (Ἐξ. 13,16).

Πῖλοι, πιλήματα, καλύμματα, καστόρια. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει uletotaphoth, ἦτοι καὶ ὡς σῆμα. (Καὶ αὐτὸ θὰ εἶναι εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς σου καὶ ὡς σῆμα μεταξὺ τῶν ὀφθαλμῶν σου). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ ἀσάλευτον», ἦτοι σταθερὸν καὶ ἀδιατάρακτον. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «καὶ εἰς νακτὰ», προσεγγίζει ὀλίγον τὸ ἐβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Δευτ. 6,8.

Ναῦλα (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 32 [33],2).

Εἶδος μουσικοῦ ὄργάνου. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει benebel, ἦτοι μὲ ψαλτήριον. (Δοξολογεῖτε τὸν Κύριον μὲ κιθάραν, ψάλλετε εἰς αὐτὸν μὲ δεκάχορδον ψαλτήριον). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «ἐν ψαλτηρίῳ», ἀποδίδοντες ἀλλαχοῦ τὴν οἰκείαν λέξιν διὰ τοῦ **νάβαλ** καὶ τοῦ **νάβλα**. Ἡ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα μεταγραφομένη ἐκ τοῦ ἐβραϊκοῦ λέξις **ναῦλα** («ἐν ναῦλα») (καὶ **ναῦλος** ἐν 150,3) ἔχει πολιτογραφηθῆ εἰς τὴν ἑλληνικὴν, ἀπαντῶσα οὕτω πολλάκις ἐν τῇ Παλαιᾷ Διαθήκῃ καὶ δὴ ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω σημασίαν⁵⁹. Χρησιμοποιεῖται δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν 91 (92),4. 150,3.

58. Βλ. σχετικῶς ἐν Π. Σιμωντᾶ, Ἄμετάφραστοι ἐβραϊκαὶ λέξεις τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης εἰς τὰς ἀρχαίας μεταφράσεις Ἀκύλα, Θεοδοτίωνος καὶ Συμμάχου, σελ. 47 (ἐν λ. ν α ζ ε ρ).

59. Περισσότερα περὶ αὐτῶν βλ. ἐν Π. Σιμωντᾶ, Αἱ ἀμετάφραστοι λέξεις ἐν τῇ κειμένῳ τῶν Ο', σελ. 114-115 (ἐν λ. νάβαλ καὶ νάβλα).

Ναύλος Βλ. **ναύλα**.

Ναύτης (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 27,9).

Κωπηλάτης, μέλος τοῦ πληρώματος πλοίου. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *umallahehem*, ἥτοι καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν. (Ἔλα τὰ πλοῖα τῆς θαλάσσης καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν εὐρίσκοντο εἰς σέ, διὰ νὰ ἐμπορεύωνται τὰ ἐμπορεύματά σου). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «*καὶ οἱ κωπηλάται αὐτῶν*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*καὶ οἱ ναῦται αὐτῶν*», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν στίχῳ 29.

Νέφωσις (Ἀκύλ.). (Ἰὼβ 3,5).

Κάλυψις τοῦ οὐρανοῦ ὑπὸ νεφῶν. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *'anapa*, ἥτοι νεφέλη, νέφος. (Ἄς ἐπικαθήσῃ ἐπάνω της νέφος). Οἱ Ο' ἔχουν «*γνόφος*», ἥτοι ὀμίχλη, ὀμιχλώδης καιρός. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*νέφωσις*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, παρεμφερῶς δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Νῆμα (Σύμμ.). (Γέν. 14,23).

Κλωστή. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *mihut*, ἥτοι ἀπὸ κλωστής. (Δὲν θὰ λάβω τίποτε ἐξ ὄλων ὅσα ἀνήκουν εἰς σέ, ἀπὸ κλωστής μέχρι ἱμάντος ὑποδήματος). Οἱ Ο' ἔχουν, παρομοίως, «*ἀπὸ σαρκίου*», ἥτοι ἀπὸ κλωστής. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*ἀπὸ νήματος*», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Νικοποιὸς (Ἀκύλ.). (Ψαλμ. 4,1).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος φέρει, δημιουργεῖ τὴν νίκην, ὁ νικηφόρος. Τὸ ἑβραϊκὸν ἔχει *lamnatstseah*, ἥτοι εἰς τὸν ἀρχιμουσικόν. (Εἰς τὸν ἀρχιμουσικόν τῇ συνοδείᾳ ἐγγόρδων μουσικῶν ὀργάνων). Οἱ Ο' ἔχουν «*εἰς τὸ τέλος*», ἀναγνώσαντες, προφανῶς, *lanetsah*, ἥτοι διαρκῶς, αἰωνίως. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τῷ νικοποιῷ*», ἔχει ὑπ' ὄψει τοῦ καὶ χρησιμοποιεῖ μίαν ἀπὸ τὰς ἄλλας ἐννοίας, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἀπαντᾷ ἢ ὡς ἄνω ἑβραϊκῆ λέξις. Σημειωτέον ὅτι ἡ λέξις «*νικοποιὸς*» χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα καὶ εἰς πλείστα ἄλλα μέρη τοῦ βιβλίου τῶν Ψαλμῶν καὶ δὴ καὶ ἐν 5,1. 6,1. 8,1. 9,1. 10 (11),1. 11 (12),1. 12 (13),1. 13 (14),1. 17 (18),1. 18 (19),1. 19 (20),1. 21 (22),1. 30 (31),1. 35 (36),1. 38 (39),1. 39 (40),1. 40 (41),1. 41 (42),1. 43 (44),1. 44 (45),1. 45 (46),1. 46 (47),1. 48 (49),1. 52 (53),1. 53 (54),1. 54 (55),1. 55 (56),1. 59 (60),1. 61 (62),1. 76 (77),1. 108 (109),1, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν 9,1. 10 (11),1.

Νόησις (Θεοδοτ.). (Ἰερ. 23,20).

Ἡ ἰκανότης πρὸς σκέψιν, ἀντίληψιν, τὸ νοεῖν, ὁ νοῦς. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *tithbonenu*, ἦτοι θὰ ἐννοήσετε. (Κατὰ τὸ τέλος τῶν καιρῶν θὰ ἐννοήσετε αὐτὸ πλήρως). Οἱ Ο' ἔχουν «*νοήσουσιν*». Ὁ Θεοδοτίων, προσθέτων εἰς τὸ ρῆμα τοῦτο τὸ οὐσιαστικὸν «*νοήσει*», ἀποδίδει ὀρθότερον ἀπὸ αὐτοὺς τὸ ἔβραϊκὸν κείμενον, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐν τέλει τὴν σχετικὴν λέξιν *bina*. Ταύτην ἔχει ὑπ' ὄψει του, προφανῶς, ὁ Θεοδοτίων καὶ ἐν 37 (30),24, ὅπου μεταφράζει «*συνήσετε αὐτὸν συνέσει*».

Νομεὺς (Ἀκύλ.). (Ἦσ. 63,11).

Ποιμὴν, βοσκός. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *'eth ro'e*, ἦτοι τὸν ποιμένα. (Ποῦ εἶναι αὐτὸς ὁ ὁποῖος τοὺς ἀνεβίβασεν ἐκ τῆς θαλάσσης μαζὶ μὲ τὸν ποιμένα τοῦ ποιμνίου του;). Οἱ Ο' ἔχουν, ὁμοίως, «*τὸν ποιμένα*». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων ἐν προκειμένῳ «*σὺν νομεῦσι*», ἀποδίδει μᾶλλον καλῶς τὸ ἔβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 56,11. Ἄμωσ 1,2. Μιχ. 5,4, ὡς ἐπίσης καὶ ὑπὸ τοῦ Συμμάχου ἐν Α' Βασ. (Σαμ.), 21,8.

Νομοδότης (Σύμμ.). (Ψαλμ. 75 [76],12).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος νομοθετεῖ, ὁ δίδων νόμους, ὁ νομοθέτης. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *lamnora'*, ἦτοι εἰς τὸν φοβερὸν. (Ὅλοι οἱ πέριξ αὐτοῦ ἄς φέρουν δῶρα εἰς τὸν φοβερὸν [Κύριον]). Οἱ Ο' ἔχουν «*τῷ φοβερῷ*». Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «*τῷ νομοδότη*», δὲν ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἔβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο'.

Νότιον (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 20,41).

Ὁ μεσημβρινός, ὁ εὐρισκόμενος εἰς τὸν νότον ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *hannegeb*, ἦτοι τὸ μεσημβρινόν, τὸ νότιον. (Καὶ ἠγέρθη ὁ Δαυὶδ ἀπὸ τὸ νότιον μέρος καὶ ἔπεσε μὲ τὸ πρόσωπον εἰς τὴν γῆν). Οἱ Ο' ἔχουν «*ἀπὸ τοῦ ἀργάβ*», ἀναγνώσαντες ἄλλην λέξιν, προφανῶς τὴν καὶ ἐν στίχῳ 19 ἀπαντῶσαν *ha'argab*, τὴν ὁποῖαν, λόγῳ δυσχερείας, ἀφήκαν ἀμετάφραστον⁶⁰. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*τοῦ νοτίου*», δὲν ἀπομακρύνεται ἀπὸ τὴν συνήθη σημασίαν τῆς ἔβραϊκῆς λέξεως. Ἡ λέξις «*νότιον*» χρησιμοποιεῖται καὶ ὑπὸ τοῦ Θεοδοτίωνος ἐν Ἀββ. 3,3.

Νότονδε (Ἀκύλ.). (Γέν. 12,9).

Πρὸς νότον. Τὸ ἔβραϊκὸν ἔχει *hannegba*, ἦτοι πρὸς νότον. (Καὶ ἀνεχώρησεν ἀπὸ ἐκεῖ ὁ Ἄβραμ καὶ ἐσυνέχιζε νὰ προχωρῇ πρὸς

60. Περισσότερα σχετικῶς βλ. ἐν Π. Σιμωτά, *μν. ἔργ.*, σελ. 29 ἐξ. (ἐν λ. ἀργάβ), ἐνθα καὶ ἄλλαι ἀπόψεις ἐπ' αὐτοῦ.

νότον). Οί Ο' έχουν «έν τῇ ἐρήμῳ». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «νότον-δε», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Νυκτερεύω (Σύμμ.). (Ψαλμ. 90 [91],1).

Διανυκτερεύω, διέρχομαι τὴν νύκτα ἄγρυπνος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *jithlonan*, ἦτοι θὰ διαμένη (θὰ διανυκτερεύῃ). (Αὐτὸς ὁ ὁποῖος κατοικεῖ ὑπὸ τὴν σκέπην τοῦ Ὑψίστου, θὰ διαμένη ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ Παντοκράτορος). Οί Ο' ἔχουν «αὐλοσθήσεται», ὑπὸ τὴν αὐτὴν περι-που ἔννοιαν. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ὁ νυκτερεύων», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἐβραϊκόν, παραπλησίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Νυκτοπότιον (Σύμμ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 26,11).

Νυκτερινὸν ποτόν. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *we'eth - tsappahath*, ἦτοι καὶ τὸ δοχεῖον, τὸ ἀγγεῖον. (Λάβε, σὲ παρακαλῶ, τὸ δόρυ, τὸ ὁποῖον εἶναι πλησίον τῆς κεφαλῆς σου, καὶ τὸ δοχεῖον τοῦ ὕδατος). Οί Ο' ἔχουν «καὶ τὸν φακόν», ὑπὸ τὴν αὐτὴν, ἐπίσης, ἔννοιαν (φακὸς = δοχεῖον). Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «καὶ τὸ νυκτοπότιον», προσεγγίζει τὸ ἐβραϊκόν, ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς Ο'.

Νυμφευτῆς (Ἀκύλ.). (Ἐξ. 3,1).

Γαμβρός, σύζυγος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *hotheno*, ἦτοι τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ. (Καὶ ὁ Μωϋσῆς ἔβοσκε τὰ πρόβατα τοῦ Ἰοθὼρ, τοῦ πενθεροῦ αὐτοῦ, ἱερέως τῆς Μαδιάμ). Οί Ο' ἔχουν «τοῦ γαμβροῦ αὐτοῦ», ἀποδίδοντες οὕτως ἐνίοτε τὴν ἰδίαν, ὡς ἄνω, λέξιν, τὴν δηλοῦσαν τὸν πενθερόν. Ὁ Ἀκύλας, διὰ τοῦ «*νυμφευτοῦ*», ἔννοεῖ, ἀσφαλῶς, τὸν πενθερόν, χρησιμοποιοῦν ὁμως τὴν λέξιν, ἣ ὁποία προσεγγίζει περισσότερο τοὺς Ο'. Ἡ ἐν λόγῳ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα καὶ ἐν 18,15.

Νυμφεύω (Ἀκύλ.). (Α' Βασ. [Σαμ.] 18,21).

Δίδω εἰς γάμον. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *tithhatten bi*, ἦτοι θὰ συγγενεύσης ἐξ ἀγχιστείας, θὰ γίνῃς γαμβρός μου. (Καὶ εἶπεν ὁ Σαουλ πρὸς τὸν Δαυίδ' σήμερον θὰ γίνῃς γαμβρός μου μετὰ τὴν δευτέραν [ἐνν. θυγατέρα]). Οί Ο' δὲν ἀποδίδουν σαφῶς τὸ κείμενον ἐνταῦθα. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «*νυμφεύσεις ἐν ἐμοί*», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἐβραϊκόν κείμενον.

Νωθρεύω (Ἀκύλ.). (Κριτ. 19,8).

Εἶμαι νωθρός, ὀκνηρός, βραδυκίνητος. Τὸ ἐβραϊκόν ἔχει *wehithmahmehu*, ἦτοι καὶ ἔμειναν (καὶ καθυστέρησαν). (Καὶ ἔμειναν μέχρις οὗτου ἐτελείωσεν ἡ ἡμέρα). Οί Ο' ἔχουν «καὶ σιγάτευσον», ἦτοι καὶ ἀνάμεινε, ἀνάβαλε τὴν ἀναχώρησίν σου. Ὁ

Ἄκυλας, μεταφράζων «καὶ νωθρεύθητε», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'.

Νωτοκοπῶ (Θεοδοτ.). (Ἦσ. 66,3).

Κτυπῶ, πλήττω τὰ νῶτα. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *oteph*, ἦτοι ὁ ἀποκεφαλίζων. (Αὐτὸς ὁ ὁποῖος θυσιάζει ἀμνὸν εἶναι ὡς ὁ ἀποκεφαλίζων κύνα). Οἱ Ο' ἔχουν «ὡς ὁ ἀποκτένων». Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «νωτοκοπῶν», δὲν ἀποδίδει ἐπακριβῶς τὸ ἑβραϊκόν, οὔτε τοὺς Ο', προσεγγίζει ὁμως, ὀλίγον μόνον, τὰ δύο ταῦτα κείμενα. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ἔξ. 13,13.

Νωχελεύομαι (Ἀκύλ.). (Παρ. 18,9).

Εἶμαι νωχελής, ὀκνηρός, νωθρός, δυσκίνητος. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *mithgarpe*, ἦτοι ὁ ὀκνηρός, ὁ ἀμελής. (Ὁ ὀκνηρὸς εἰς τὴν ἐργασίαν του εἶναι, ἀσφαλῶς, ἀδελφὸς τοῦ ὀλεθρίου ἀνθρώπου). Οἱ Ο' ἔχουν εἰς τὴν θέσιν τῆς ἑβραϊκῆς ταύτης λέξεως τὴν φράσιν «ὁ μὴ ἰώμενος ἑαυτόν», ἣτις προήλθεν, πιθανῶς, ἐξ ἐσφαλμένης ἀναγνώσεως τοῦ ῥήματος *garpa*, τὸ ὁποῖον ἔχει τὴν ἔννοιαν τοῦ θεραπεύειν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «νωχελευόμενος», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν κείμενον. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 24,10. Ἄββ. 2,4.

* * *

Ξηρότης (Σύμμ.). (Ἰερ. 17,6).

Ἐλλειψις ὑγρότητος, ξηρασία, ξηρὰ κατάστασις. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *hagerim*, ἦτοι ξηροὺς τόπους. (Καὶ θὰ κατοικῆ εἰς τοὺς ξηροὺς τόπους τῆς ἐρήμου). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν ἀλίμοις», ἦτοι εἰς τὰ παραθαλάσσια ἄγωνα μέρη. Ὁ Σύμμαχος, μεταφράζων «ἐν ξηρότησιν», ἀποδίδει καλῶς τὸ ἑβραϊκόν, ὡς ἐπίσης καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν Ψαλμ. 67 (68),7.

Ξόανον (Ἀκύλ.). (Ἰεζ. 6,4).

Εἶδωλον, ἄγαλμα, ὁμοίωμα, ἰδίως θεοῦ, κατεσκευασμένον ἐκ ξύλου. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *hammanekhem*, ἦτοι τὰ εἶδωλά σας. (Καὶ τὰ θυσιαστήριά σας θὰ ἐρημωθοῦν καὶ τὰ εἶδωλά σας θὰ συντριβοῦν). Οἱ Ο' ἔχουν «καὶ τὰ τεμένη ὑμῶν». Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «τὰ ξόανα», ἀποδίδει ἐπιτυχῶς τὸ ἑβραϊκόν, ἀπομακρύνεται ὁμως ἀπὸ τοὺς Ο'.

Ξυλοπέδη (Ἀκύλ.). (Ἰωβ 13,27).

Πέδη, ξύλινα δεσμὰ τῶν ποδῶν. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *bassad*, ἦτοι

εἰς τὰ δεσμά. (Καὶ βάλλεις τοὺς πόδας μου εἰς τὰ δεσμά). Οἱ Ο' ἔχουν «ἐν κωλύματι», ὑπὸ παρομοίαν σημασίαν. Ὁ Ἀκύλας, μεταφράζων «ἐν ξυλοπέδῃ», ἀποδίδει ὀρθῶς τὸ ἑβραϊκόν, προσεγγίζει δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ὑπ' αὐτοῦ καὶ ἐν 33,11.

Ξυστρωτὸς (Θεοδοτ.). (Γ' [Α'] Βασ. 6,18).

Αὐτὸς ὁ ὁποῖος φέρει ραβδώσεις, ἐγκαράξεις, ἀυλακώσεις. Τὸ ἑβραϊκόν ἔχει *miqla'ath*, ἥτοι ἐγκεχαραγμένα, σκαλισμένα. (Τὰ κέδρινα ξύλα εἰς τὸ ἐσωτερικόν τοῦ ναοῦ ἦσαν σκαλισμένα με παραστάσεις κολοκυνθῶν καὶ ἀνοικτῶν ἀνθέων). Οἱ Ο' ἔχουν «πλοκήν», λέξιν χρησιμοποιουμένην, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ εἰς τὰς κατασκευάς. Ὁ Θεοδοτίων, μεταφράζων «ξυστρωτά», προσεγγίζει τὸ ἑβραϊκόν, ὀλιγώτερον δὲ καὶ τοὺς Ο'. Ἡ λέξις χρησιμοποιεῖται ἐν τῷ ὧς ἄνω χωρίῳ καὶ ὑπὸ τοῦ Ἀκύλα.

(Συνεχίζεται)